

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ταξική Διάρθρωση των Σύγχρονων Κοινωνιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-501-gr.pdf		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<ul style="list-style-type: none"> • Η εισαγωγή των φοιτητών στις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. • Να είναι σε θέση να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των ορισμών των κοινωνικών τάξεων στο μαρξικό και βεμπερικό θεωρητικό πλαίσιο και να εξηγούν γιατί είναι σημαντικές. • Να κατανοούν ότι οι κοινωνικές σχέσεις σε κάθε χρονική περίοδο και τόπο είναι μοναδικές και να είναι σε θέση να τις συγκρίνουν με κοινωνικές σχέσεις σε άλλους κοινωνικούς σχηματισμούς τόσο ιστορικά όσο και συγχρονικά. • Να είναι σε θέση να εξηγούν την έννοια της κοινωνικής τάξης και την σχέση της με την έννοια της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. • Να είναι σε θέση να συνδέουν τις νέες τάσεις στην ταξική ανάλυση, ως

αποτέλεσμα των μετασχηματισμών της εργασίας και της κοινωνίας, με τις θεωρητικές τους αφετηρίες.

- Να κατανοούν τους κοινωνικούς μηχανισμούς μέσω των οποίων οι υλικοί και συμβολικοί πόροι (εισόδημα, κύρος, πολιτισμικό κεφάλαιο κ.λπ.) κατανέμονται στις ομάδες και τα μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Να κατανοήσουν τον τρόπο (πολιτικό) μέσω του οποίου μια κοινωνία οργανώνει την παραγωγή και την κατανομή του κοινωνικού πλούτου και συνεπώς τους διαφορετικούς τρόπους παραγωγής και ιδιοποίησης του υπερπροϊόντος.
- Να ερμηνεύουν την συλλογική δράση σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους σε κοινωνικές ομάδες και άτομα υλικούς και συμβολικούς πόρους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον (κοινωνιολογία, δημόσια υγεία και πολιτική υγείας).
- Σχεδιασμός κοινωνικών και πολιτικών παρεμβάσεων.
- Επιδίωξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η ταξική διάρθρωση των κοινωνιών ως ιστορική διαδικασία. Επιχειρείται, δηλαδή να αναδειχθούν οι παράγοντες που καθορίζουν την ταξική διάρθρωση και συμβάλλουν σε αλλαγές στη κοινωνική διαστρωμάτωση των σύγχρονων κοινωνιών. Στο επίκεντρο του μαθήματος θα είναι θεωρήσεις που επιχειρούν να ερμηνεύσουν υποδειγματικά τη δυναμική κοινωνικών συλλογικοτήτων (κοινωνικές τάξεις, κοινωνικά στρώματα, κοινωνικο-πολιτισμικά περιβάλλοντα κ.λπ.) που έχουν προκληθεί από την αναδιάρθρωση της παραγωγής, τις μεταμορφώσεις της μισθωτής εργασίας και τους μετασχηματισμούς της κοινωνίας.

Στο πρώτο επίπεδο ανάλυσης του μαθήματος εξετάζονται οι μαρξιστικές (και νεομαρξιστικές) ερμηνείες της ταξικής διάρθρωσης και των ταξικών σχέσεων και οι βεμπεριανές (και νεοβεμπεριανές) προσεγγίσεις της κοινωνικής διαστρωμάτωσης με τα αντίστοιχα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης. Σ' ένα δεύτερο επίπεδο ανάλυσης του μαθήματος επιχειρείται η σύζευξη θεωρητικών μοντέλων (Παραδειγμάτων) με την ιστορική πραγματικότητα, ώστε να είναι εφικτή η διαχρονική (ιστορική) και συγχρονική εξέταση κοινωνικών μορφωμάτων που υπό όρους μετεξέλισσονται σε «συλλογικούς φορείς δράσης». Επομένως η θεωρητικοποίηση της ταξικής διάρθρωσης των παραδοσιακών κοινωνιών σε αντιδιαστολή με την αντίστοιχη των σύγχρονων κοινωνιών, θα αναδείξει την ιστορικότητα αλλά και τη δυναμική συστημάτων ταξικής διάρθρωσης.

Οργάνωση των εισηγήσεων

1^η εισήγηση

Κοινωνικές τάξεις και κοινωνική διαστρωμάτωση: Περιεχόμενο και οριοθετήσεις.

2^η εισήγηση

Η θεμελίωση της ταξικής ανάλυσης και της κοινωνικής διαστρωμάτωσης στην κοινωνιολογική θεωρία (K. Marx, M. Weber).

3^η εισήγηση

Η εννοιολογική διάκριση μεταξύ «νομοκατεστημένων τάξεων» (Stände) και κοινωνικών τάξεων.

4^η εισήγηση

Η ταξική διάρθρωση των «παραδοσιακών» κοινωνιών.

5^η εισήγηση

Μαρξικές και νεομαρξιστικές (E.O.Wright κ.ά.) προσεγγίσεις της κοινωνικής δομής και της κοινωνικής κινητικότητας.

6^η εισήγηση

Βεμπερικές και νεοβεμπεριανές (J. Goldthorpe, P. Bourdieu κ.ά.) προσεγγίσεις της κοινωνικής δομής και της κοινωνικής κινητικότητας.

7^η εισήγηση

Η κοινωνική σύνθεση της μισθωτής εργασίας στους σύγχρονους κοινωνικούς σχηματισμούς.

8^η εισήγηση

Παραδοσιακά μικροαστικά στρώματα και νέα μεσαία τάξη.

9^η εισήγηση

Κοινωνική θέση και πολιτικός ρόλος της διάνοησης.

10^η εισήγηση

Κοινωνική διαστρωμάτωση και φύλο.

11^η εισήγηση

Η ταξική διάρθρωση της “μεταβιομηχανικής κοινωνίας”: Από τις κοινωνικές τάξεις στις στρατηγικές ταυτότητες.

12^η εισήγηση

Η ταξική διάρθρωση της ελληνικής κοινωνίας.

13^η εισήγηση

Ανακεφαλαίωση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση power point και διαδικτύου στην αίθουσα. Ηλεκτρονικά εργαλεία πρόσβασης και οργάνωσης βιβλιογραφίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39 ώρες</p>
	<p>Μελέτη εκτός μαθήματος</p>	<p>60 ώρες</p>
	<p>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	<p>60 ώρες</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>159 ώρες</p>

<p>με τις αρχές του ECTS</p> <p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται με βάση τις εξής παραμέτρους:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτές εξετάσεις. • Προαιρετική δυνατότητα γραπτής εργασίας της επιλογής των φοιτητών/τριών, υπό τις οδηγίες του διδάσκοντα, σε ζητήματα που αποτελούν αντικείμενα ανάλυσης του σεμιναρίου. Η εργασία θα γίνει σε ομάδες 2 ή 3 ατόμων και η έκτασή της θα είναι περίπου 7.000 λέξεις ή 15 σελίδες A4, γραμματοσειρά Calibri 11, διάστιχο 1,15. Η εργασία παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου (50% της τελικής βαθμολογίας).
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

- Αλεξίου Θ., *Κοινωνικές τάξεις, κοινωνικές ανισότητες και συνθήκες ζωής*, Αθήνα, Παπαζήση, 2009.
- Μοσχονάς Α., *Τάξεις και στρώματα στις σύγχρονες κοινωνίες*, Αθήνα, Οδυσσεάς, 2005.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Αλεξίου Θ., *Εργασία, εκπαίδευση και κοινωνικές τάξεις*, Αθήνα, Παπαζήση, 2002
- Αρανίτου Β., *Η μεσαία τάξη στην Ελλάδα την εποχή των μνημονίων. Μεταξύ κατάρρευσης και ανθεκτικότητας*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2018.
- Bourdieu P., *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*, Αθήνα, Πατάκης, 2009.
- Giddens A., *The class structure of the advanced societies*, London, Hutchinson, 1973
- Goldthorpe J., *Social Mobility and class structure in modern Britain*, New York, Oxford University Press, New York, 1987.
- Λυμπεράκη Α και Μουρίκη Α., *Η αδύρουθη επανάσταση: Νέες μορφές οργάνωσης της παραγωγής και της εργασίας*, Αθήνα, Gutenberg, 1996.
- Λύτρας, Α., *Κοινωνία και Εργασία. Ο Ρόλος των Κοινωνικών Τάξεων*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2000.
- Λύτρας Α., *Αναλύσεις περί κοινωνικής δομής: κοινωνική οργάνωση και πολιτική στον εικοστό πρώτο αιώνα*, Αθήνα, Παπαζήση, 2007.
- Μηλιός Γ., *Ο Ελληνικός Κοινωνικός Σχηματισμός: Από τον Επεκτατισμό στην Καπιταλιστική Ανάπτυξη*, Αθήνα, Κριτική, 2000.
- Μουζέλης Ν., *Νεοελληνική Κοινωνία: Όψεις Υπανάπτυξης*, Αθήνα, Εξάντας, 1978.
- Σακελλαρόπουλος Σ., *Κρίση και κοινωνική διαστρωμάτωση στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα, Τόπος, 2014.
- Σακελλαρόπουλος Σ., *Νεπάλ: Εθνότητες, κάστες, τάξεις στην κορυφή του κόσμου, 1769-2008*, Αθήνα, Τόπος, 2005.
- Ste.Croix G.E.M.de., *Ο ταξικός αγώνας στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Από την αρχαϊκή εποχή ως την αραβική κατάκτηση*, Αθήνα, Ράππα, 1997.
- Τσουκαλάς Κ., *Κράτος, Κοινωνία, Εργασία στη μεταπολεμική Ελλάδα*, Αθήνα,

Θεμέλιο, 1986.

- Weber, M., *Οικονομία και Κοινωνία. Κοινωνιολογικές έννοιες, τόμος I*, μτφρ., Θ.Γκιούρας, Αθήνα, Σαββάλας, 2005.
- Weber, M., *Οικονομία και Κοινωνία. Κοινωνιολογικές έννοιες, τόμος II*, μτφρ., Θ.Γκιούρας, Αθήνα, Σαββάλας, 2007
- Wright E.O., *Classes*, London, Verso, 1985.
- Wright E.O., *Class counts: Comparative studies in class analysis*, Cambridge, Cambridge University Press, 1997.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Annales. Histoire, Sciences Sociales
- Historical materialism
- Capital and Class
- Revue Européenne des Sciences Sociales
- American Sociological Review
- American Journal of Sociology
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών